

**Faculty of Arts
University of Presov**

**Topics of supervisors of dissertation theses in the accredited study
programme of the 3rd degree of study (doctoral studies)
for the academic year 2026/2027**

Field of study: Teacher Training and Education Science
Study programme: Linguodidactics (language of study - English)
The person responsible for the study programme: prof. Mgr. Zuzana Straková, PhD.

prof. PaedDr. Ivana Cimermanová, PhD. (ivana.cimermanova@unipo.sk)

1. Názov témy/jazyk práce: Generative AI in Slovak Upper Secondary EFL Classes: Redefining Writing Competence and Assessment Strategies in the Age of Large Language Models (*Generatívna umelá inteligencia na hodinách anglického jazyka na slovenských gymnáziách: Redefinovanie kompetencie písania a stratégií hodnotenia v dobe veľkých jazykových modelov*) SJ/AJ

Anotácia: Práca skúma vplyv nástrojov AI (ako ChatGPT) na písomné zručnosti slovenských stredoškóľakov pripravujúcich sa na maturitu. Cieľom je navrhnúť nový rámec pre hodnotenie písania, ktorý sa posúva od hodnotenia produktu (hotová esej) k hodnoteniu procesu (tvorba zadania, editácia, kritická analýza výstupu AI), pričom by práca mala reagovať na výzvy spojené s akademickou integritou.

Abstract: This thesis investigates the impact of AI tools (like ChatGPT) on the writing skills of Slovak secondary school students preparing for the "Maturita" exam. It aims to propose a new framework for assessing writing that moves away from product-oriented assessment (the final essay) to process-oriented assessment (prompts, editing, critical analysis of AI output), addressing the challenges of academic integrity.

2. Názov témy/jazyk práce: Kritická digitálna gramotnosť vo výučbe anglického jazyka: Budovanie odolnosti voči dezinformáciám u slovenských dospelujúcich žiakov (*Critical Digital Literacy in EFL: Developing Resilience Against Disinformation Among Slovak Teenage Learners*) SJ/AJ

Anotácia: Práca skúma potenciál hodín angličtiny ako priestoru na rozvoj kritickej mediálnej gramotnosti. Keďže množstvo dezinformačného obsahu, ktorý prijíma slovenská mládež, pochádza z anglického jazyka, výskum navrhne a overí intervencie na báze CLIL. Tie by učili jazykové zručnosti prostredníctvom analýzy fake news, hoaxov a algoritmov sociálnych sietí.

Abstract: This thesis explores the potential of the EFL classroom to serve as a space for developing critical media literacy. Since much of the online disinformation content consumed by Slovak youth is in English (or translated from it), the research designs and tests CLIL-based interventions (Content and Language Integrated Learning) that teach language skills through the analysis of fake news, hoaxes, and social media algorithms.

3. Názov témy/jazyk práce: Očakávania a akademická pripravenosť študentov filologických študijných programov: lingvodidaktická analýza - prípadová štúdia (*Expectations and Academic Preparedness of Students in Philological Study Programmes: A Linguodidactic Analysis – a Case Study*) SJ/AJ

Anotácia: Od univerzitného študenta sa očakáva, že bude schopný samostatne pracovať, plánovať svoj progres, využívať učebné stratégie. Taktiež sa očakáva, že primerane pracuje s informačnými zdrojmi a je schopný komentovať ich, koherentne zhrnúť svoje argumenty do akademických študenta a ich pripravenosťou ako aj ich očakávaniami sa zväčšil. Cieľom tejto práce je popísať tieto diskrepancie v skupine študentov filologicky orientovaných študijných programov, ktorých štúdium je náročnejšie o to, že ich štúdium je realizované v cudzom jazyku, a navrhnúť riešenia. Predpokladané metódy výskumu sú prehľad literatúry, spracovanie existujúcich štatistických údajov, testy a rozhovory, čím na zodpovedanie otázok bude využitý zmiešaný prístup.

Abstract: University students are expected to be able to work independently, plan their own learning progress, and use appropriate learning strategies. They are also expected to work adequately with information sources, to comment on them, and to coherently summarise their arguments in academic writing. In recent years, the gap between students' preparedness for university study and their expectations has widened. The aim of this thesis is to describe these discrepancies in a group of students enrolled in philologically oriented study programmes, whose studies are particularly demanding because they are conducted in a foreign language, and to propose possible solutions. The anticipated research methods include a literature review, analysis of existing statistical data, tests, and interviews. A mixed-methods approach will be used to answer the research questions.

4. Názov témy/jazyk práce: Úloha učiteľských kognícií v implementácii princípov na učiaceho sa orientovanej výučby v lingvodidaktickej praxi (*Teachers' cognition as a mediating factor in the limited implementation of learner-oriented principles in foreign language education*) SJ/AJ

Anotácia: Téma vychádza z predpokladu, že napriek silnému teoretickému ukotveniu a kurikulárnej podpore na učiaceho sa orientovaných prístupov v cudzojazyčnom vzdelávaní zostáva ich uplatňovanie v pedagogickej praxi často obmedzené. Jedným z kľúčových, no stále nedostatočne preskúmaných faktorov tohto stavu sú učiteľské kognície, ktoré významne ovplyvňujú pedagogické rozhodovanie, výber metód a spôsob interpretácie kurikulárnych požiadaviek. Práca skúma, aké typy presvedčení a mentálnych modelov podporujú alebo naopak bránia uplatňovaniu študentocentrických prístupov, a akým spôsobom sa tieto kognície formujú v kontexte profesijnej skúsenosti, inštitucionálnych podmienok a vzdelávacej kultúry. Metodologicky je práca koncipovaná ako kvalitatívna, resp. zmiešaná štúdia, využívajúca kombináciu pološtruktúrovaných rozhovorov, pozorovaní vyučovania a analýzy reflexívnych výpovedí učiteľov cudzích jazykov.

Abstract: The study is grounded in the assumption that, despite strong theoretical foundations and substantial curricular support for learner-oriented approaches in foreign language education, their implementation in classroom practice remains limited. One of the key, yet still under-researched, factors contributing to this situation is teachers' cognition, which plays a significant role in shaping pedagogical decision-making, the selection of instructional strategies, and the interpretation of curricular requirements. The study explores which types of beliefs and mental models facilitate, or conversely constrain, the adoption of learner-centred

approaches, and how these cognitions are formed and negotiated within the context of teachers' professional experience, institutional conditions, and broader educational culture. Methodologically, the study adopts a qualitative or mixed-methods design, drawing on a combination of semi-structured interviews, classroom observations, and the analysis of teachers' reflective accounts.

doc. Mgr. Ján Drengubiak, PhD. (jan.drengubiak@unipo.sk)

1. Názov témy/jazyk práce: Literárne texty vo vyučovaní cudzích jazykov (*Literary text in ESL classroom*) AJ

Anotácia: Práca skúma využitie literárnych textov v učebniciach anglického jazyka. Cieľom práce je zmapovať spôsoby využitia textov v učebniciach a identifikovať najpútavejšie aktivity a metódy pre študentov aj učiteľov. Okrem toho skúma, či vyššia miera zapojenia koreluje s lepším porozumením textu. Pre porovnanie, učebnice francúzskeho jazyka začleňujú literárne texty takmer výlučne od úrovne B2. Kým niektoré zdôrazňujú ich estetickú hodnotu, väčšina ich spracúva ako bežné vecné texty alebo ich nevyužíva vôbec. V prvej fáze sa štúdia zameriava na zber údajov. Ich následná analýza poskytne komplexný prehľad rôznych prístupov k literárnym textom v učebniciach anglického jazyka. Nakoniec sa práca zameriava na to, ako učitelia integrujú literárne texty do svojej výučby a aký vplyv majú ich stratégie na porozumenie textu.

Abstract: The thesis explores the use of literary texts in English language textbooks. The aim is to map the ways literary texts are implemented and identify the most engaging activities and methods for both students and teachers. Additionally, it examines whether higher engagement correlates with better text comprehension. For comparison, French-language textbooks tend to incorporate literary texts almost exclusively from level B2 onward. While a few emphasize their aesthetic value, most treat them as ordinary non-fiction texts or do not use them at all. In the first phase, the study focuses on data collection. The subsequent analysis provides a comprehensive overview of various approaches to literary texts in English textbooks. Finally, the research examines how teachers integrate literary texts into their teaching practices and the impact of their strategies on reading comprehension.

doc. PaedDr. Rastislav Metruk, Ph.D. (rastislav.metruk@fhv.uniza.sk)

1. Názov témy/jazyk práce: Nástroje generatívnej umelej inteligencie v procese cudzojazyčnej výučby – súčasný stav, perspektívy a výzvy (*Generative Artificial Intelligence Tools in Foreign Language Teaching – Current State, Perspectives, and Challenges*) SJ/AJ

Anotácia: Nástroje generatívnej umelej inteligencie (napr. ChatGPT, Gemini, Claude, Perplexity a ďalšie) v posledných rokoch výrazne ovplyvňujú viaceré oblasti spoločnosti, vrátane vzdelávania a najmä cudzojazyčnej výučby. V odbornej literatúre možno identifikovať narastajúci počet štúdií a výskumov, ktoré sa venujú ich dopadu na vyučovací proces: od podpory tvorby materiálov, personalizácie učenia a okamžitej spätnej väzby až po rozvoj písania, slovnej zásoby a konverzačných zručností. Zároveň sa otvárajú otázky

spoľahlivosti výstupov, akademickej integrity, ochrany osobných údajov, autorských práv, etiky a zodpovedného používania v školskom prostredí. Cieľom práce bude identifikovať a zmapovať súčasný stav využívania nástrojov generatívnej AI vo vyučovaní angličtiny ako cudzieho jazyka na Slovensku s využitím výskumných metód dotazník, rozhovor, prípadne experiment. Ťažisko bude na pripravenosti učiteľov a študentov na zmysluplné a bezpečné začlenenie týchto nástrojov do výučby, vrátane ich digitálnych a AI kompetencií, postojov a spôsobov používania, ako aj existujúcich pravidiel v školách. Práca zároveň načrtne perspektívy ďalšieho vývoja a vymedzí hlavné výzvy a riziká z pohľadu žiaka/študenta aj vyučujúceho (hodnotenie, verifikácia informácií, transparentné pravidlá). Výsledky výskumu môžu prispieť k doplneniu poznania o tejto téme v kontexte cudzojazyčnej výučby na Slovensku.

Abstract: Generative artificial intelligence tools (e.g., ChatGPT, Gemini, Claude, Perplexity, and others) have significantly influenced multiple areas of society in recent years, including education, particularly in foreign language teaching. A growing body of academic literature and research addresses their impact on the teaching process—from supporting the creation of instructional materials, personalising learning, and providing immediate feedback to fostering writing skills, vocabulary development, and conversational competence. At the same time, issues related to the reliability of outputs, academic integrity, personal data protection, copyright, ethics, and responsible use in school settings are increasingly discussed. The aim of this thesis is to identify the current state of the use of generative AI tools in teaching English as a foreign language in Slovakia by employing research methods such as questionnaires, interviews, or experiments. The focus will be on teachers' and students' readiness to integrate these tools into instruction in a meaningful and safe way, including their digital and AI competencies, attitudes, and patterns of use, as well as existing school rules and guidelines. The thesis will also outline future perspectives and define the main challenges and risks from both the learner/student and teacher viewpoints (assessment, information verification, transparent rules). The findings may contribute to expanding what is already known about this topic in the context of foreign language education in Slovakia.

prof. Zuzana Straková, PhD. (zuzana.strakova@unipo.sk)

1. Názov témy/jazyk práce: Využitie literatúry na podporu rozvoja kritického myslenia v cudzojazyčnom vzdelávaní (*Using literature in development of critical thinking in foreign language education*) SJ, AJ

Anotácia: Literatúra sa vo vyučovaní cudzích jazykov zvykne využívať len vo veľmi obmedzenej miere a ak sa aj žiaci stretnú s literárnymi ukážkami, slúžia viac-menej na rozvoj jazykových kompetencií prostredníctvom jazykovej analýzy. Literatúra však môže slúžiť aj na rozvoj osobnostného potenciálu žiaka a v globálnejšom kontexte, napr. na rozvoj kritického myslenia. Výskum tejto oblasti bude smerovať k zisteniu miery využitia literatúry na rozvoj kritického myslenia a možnostiam zvyšovať tento potenciál.

Abstract: Literature tends to be used only to a very limited extent in foreign language teaching, and even when pupils do encounter literary texts, they are more or less used to focusing on linguistic competence through language analysis. However, literature can also be used to develop pupils' personal potential and, in a more global context, e.g. to develop critical thinking. Research in this area will be directed towards finding out the extent to which literature is used for the development of critical thinking and the opportunities to enhance its potential.

2. Názov témy/jazyk práce: Kritické myslenie ako prediktor úspechu v akademickom vzdelávaní (*Critical thinking as a key predictor of success in higher education*) SJ, AJ

Anotácia: Kritické myslenie sa javí byť zásadným prediktorom úspešného zvládnutia vysokoškolského štúdia, keďže predstavuje množinu kľúčových zručností umožňujúcich dôsledné analyticko-syntetické a tvorivé myslenie. Toto sa vyžaduje vo väčšine oblastí pedagogicko-filologickej orientácie a pre budúcich učiteľov cudzích jazykov predstavuje kritické myslenie navyše výzvu aj na aplikačnej úrovni. V súčasnosti sa venuje kritickému mysleniu zvýšená pozornosť najmä z dôvodu uznania tejto zručnosti ako kľúčovej zručnosti pre 21. storočie. Výskum tejto oblasti bude smerovať k zisteniu úrovne kritického myslenia u študentov vysokoškolského štúdia a jeho vplyvu na úspešnosť študentov na pedagogicko-filologických predmetoch. Zároveň bude sledovať možnosti jeho rozvoja v cudzojazyčnom vzdelávaní a vplyvu na efektívnosť cudzojazyčnej komunikácie.

Abstract: Critical thinking appears to be an essential predictor of successful mastery of undergraduate studies, as it represents a set of key skills enabling rigorous analytical-synthetic and creative thinking. This is required in most areas of pedagogical-philological orientation, and for future foreign language teachers, critical thinking additionally poses a challenge at the application level. Critical thinking is currently receiving increased attention, particularly due to the recognition of this skill as a key skill for the 21st century. Research in this area will be directed towards finding out the level of critical thinking in undergraduate students and its impact on students' success in pedagogical-philological courses. At the same time, it will pursue the possibilities of its development in foreign language education and its impact on the effectiveness of foreign language communication.